

Elia Echo

Bedrijfsblad van de Elia groep | februari 2011 | nr. 50

Energy & System Management

Kerst en oudjaar in het NCC

Insurance

Bedrijfsportefeuille 2011

Oceaanenergie

Elia Fonds
Een hobby voor iedereen!

Beste collega's,

Een nieuw jaar, een nieuw begin. Dit gaat helemaal op voor de directie Energy & System Management. De markt evolueert en er spelen zoveel nieuwe elementen, dat wij ons dringend moeten aanpassen. De tijd van één dominante marktpartij en enkele uitdagers, ligt voorgoed achter ons. Op ons net zien wij Enel, EDF, E.ON, Essent, GDF Suez en andere internationale spelers en wij staan continu in relatie met Duitsland, Italië,

Scandinavië... en hier zal het niet bij eindigen! Sinds begin dit jaar hebben wij onze nieuwe organisatie hierop afgestemd.

De integratie van hernieuwbare energiebronnen met hun variabel karakter heeft een toenemende impact op al onze processen. Zolang elektrische energie onvoldoende kan worden opgeslagen, zullen wij het elektrische systeem op een grensoverschrijdende manier moeten uitbaten en ontwikkelen. Naast de internationale koppeling van de dagmarkt, wordt nu ook werk gemaakt van de koppeling van de intradaymarkt en de balancing mechanismen. Het vroegere, nationale karakter van onze business behoort dus definitief tot de geschiedenis.

Terwijl wij continu blijven focussen op betrouwbaarheid, operationele flexibiliteit, efficiëntie en de optimalisering van ons net, moeten wij het hoofd bieden aan enkele niet te onderschatten uitdagingen. Medio 2011 zal het tarievendossier 2012-2015 bij de CREG worden ingediend. Bovendien blijft ook een transparantere rapportering een absoluut aandachtspunt in het kader van de Europese regelgeving.

Een eerste zichtbaar wapenfeit is de realisatie van de koppeling van de bestaande intradaymarkten in België en Nederland via onze noordgrens. Maar daar blijft het niet bij: de ambitie is om ook de intradaymarkten op veel grotere schaal verder te koppelen, zoals in 2010 met de dagmarkten is gebeurd. Een evolutie om gade te slaan...

FRANK VANDENBERGHE, Chief Officer Energy & System Management

COLOFON ELIA ECHO 50

Elia Echo is het bedrijfsblad van de Elia groep. Met vragen, opmerkingen of suggesties voor een artikel in Elia Echo kan je steeds terecht bij Katia Van de Voorde. Dat kan telefonisch (02 546 74 58) of via mail (katia.vandevoorde@elia.be). Je vindt Elia Echo ook op <http://portal.elink.elia.be>.

Verantwoordelijk uitgever:
Jacques Vandermeiren,
Keizerslaan 20, 1000 Brussel

Lezerscomité: Geert Borloo, Laurence Bourtembourg, Elsa Celens, Pascal Collette, Daniel Collavo, Nancy De Smet, Amadou Kamagate, Jean-Louis Léonard, Gonda Rosier, Stefan Stroobants

Redactie: Liesbeth Corthals, Frédérique Henrotin, Katia Van de Voorde

Vertaling: Adeline Larue, Christel Stroobants

Concept en lay-out: Decom

Foto's: Antonio Caliaro, Clipper, CRIE Anlier, De Boeck, Ithaka, Reporters

Illustraties: D'Hondt-Ravijts, Decom

Fototheek Elia: Antonio Caliaro

INHOUDSTAFEL

- 4 In de kijker
- 6 Nieuwe ARP's zoeken naar evenwicht
- 7 Met Insurance onder de paraplu
- 8 Als Elia en 50Hertz hand in hand werken (2/2)
- 10 Je zegt?
Corporate Social Responsibility
- 11 Het nieuwe Energy & System Management, eenvormig met de markt
- 12 Kerst en oudjaar in het NCC
- 14 Bedrijfsportefeuille 2011
Elia bereidt zich voor op de uitdagingen van morgen

- 15 **Safety:** 2010 was een schitterend jaar!
- 16 **“Sesam, open u...”**
- 18 **Een zee van energie**
- 19 **Mijn leven bij Elia**
Thierry D'hoore
- 20 **Voor jou gelezen**
- 20 **Au pied de la lettre**
- 21 **Winnaars wedstrijd Elia**
Echo 49
- 22 **Nieuwe wedstrijd**
- 22 **Personalia**

In beeld

WAT?

De officiële prijsuitreiking van het Elia Fonds aan de 20 geselecteerde projecten voor 2010.

WANNEER?

In de valavond van donderdag 9 december 2010.

WAAR?

In Emperor.

WIE?

De bezielers van de verenigingen die financiële steun krijgen van Elia voor hun projecten die recreatie voor iedereen toegankelijk maken, werden uitgenodigd op een officiële prijsuitreiking met wandelbuffet. De oogst 2010 valt op door een zeer grote verscheidenheid aan projecten uit domeinen zoals sport, kunst, toneel, literatuur, toerisme, ...

Er waren ook laureaten van 2009 aanwezig. Zij stelden de realisaties voor die zij dankzij de steun van het Fonds konden waarmaken. De deelnemers die dezelfde passie delen, konden die avond elkaar beter leren kennen en ideeën uitwisselen.

Koude winter houdt het net alert

Het Belgische gas- en elektriciteitsnet draaide in december overuren, als gevolg van de hevige winterprik. Absolute records werden evenwel niet genoteerd.

Door de koude, het onbeschikbaar zijn van de dwarsregeltransformator in Zandvliet (door de Brabo-werken) en de tijdelijke onbeschikbaarheid van Doel4, was Elia begin december afhankelijk van de invoer van elektriciteit om aan de behoeften van de Belgische markt te voldoen.

Naargelang van de uren van de dag, werd 2000 tot 3000 MW ingevoerd. Geen uitzonderlijke situatie, zij het wel niet zonder risico's voor de bevoorradingszekerheid. ©

Yes we Cancún !

In het Mexicaanse Cancún is op 11 december 2010, de laatste dag van de klimaatop, toch een akkoord bereikt waar de meeste landen mee konden instemmen. Zo zal er een speciaal Groenfonds worden opgericht, dat arme landen moet helpen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan, zullen er maatregelen worden genomen tegen ontbossing en zijn er afspraken gemaakt over het uitwisselen van technologie.

De meer dan 190 deelnemende landen zijn vooral opgelucht dat de onderhandelingen iets hebben opgeleverd, anders dan tijdens de mislukte top in Kopenhagen in 2009. ©

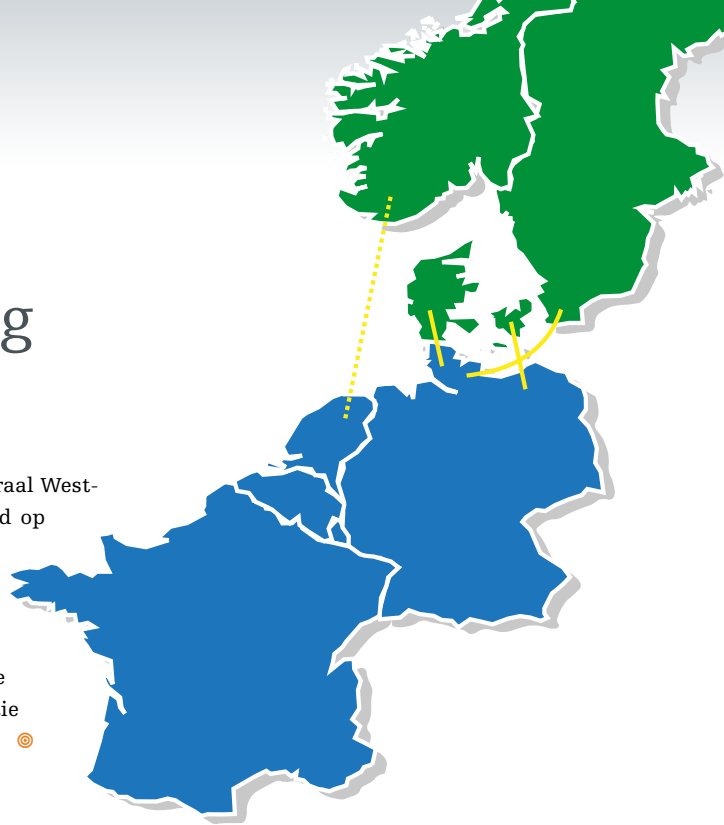
175 000

Dat is het aantal gezinnen dat groene stroom krijgt van het nieuwe Belgische windmolenpark Belwind. Op donderdag 9 december 2010 werden de 55 turbines officieel in gebruik genomen. Een opsteker van formaat om de doelstellingen voor lagere CO₂-uitstoot en meer groene energie te halen. Zo zorgt het windpark voor 4,7 % van de groenestroomdoelstellingen. ©

Afronding marktkoppeling CWE-Nordic

Nadat de marktkoppeling tussen de Scandinavische landen en de centraal West-Europese regio op 9 november tot stand kwam (zie Elia Echo 49) werd op 12 januari ook de NorNed-kabel (de interconnector tussen Nederland en Noorwegen) mee opgenomen in de 'Interim Tight Volume Coupling' tussen de 9 landen.

De uitbreiding betekent een flinke verhoging van de uitwisselbare volumes en draagt in belangrijke mate bij tot de verdere prijsharmonisatie tussen de verschillende regio's.

Flexibel aansluitingscontract in de kustregio

Er is een oplossing gevonden voor de flessenhals in het West-Vlaamse stroomnet die investeringen in groene stroom onmogelijk maakte. Elia gaf tot nu toe geen toestemming voor de realisatie van 27 groenestroomprojecten, omdat er onvoldoende hoogspanningscapaciteit was.

Met de steun van Vlaams energieminister **Freya Van den Bossche** en de VREG zal Elia nu wel een positief gevolg kunnen geven aan deze aanvragen, dankzij de invoering van een flexibel aansluitingscontract. In de contractbepalingen is vastgelegd dat de betrokken producenten hun productie zullen moeten bijstellen. Op deze manier wordt er 114 MW aan flexibele capaciteit vrijgemaakt.

10 landen vormen 1 grid

Samen met de tien Noordzeelanden, België, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Zweden en het Verenigd Koninkrijk ondertekenden ERGEG en ENTSO-E op vrijdag 3 december een 'Memorandum of Understanding on the North Seas Countries' Off-shore Grid Initiative'.

Dit Memorandum van Overeenstemming wil een regionale samenwerking bevorderen met als doel: zoeken naar gemeenschappelijke antwoorden voor grensoverschrijdende vragen in verband met de huidige en toekomstige ontwikkeling van netwerkinfrastructuur in de Noordzee.

Eurogrid International kondigde ook meteen aan dat het zijn inspanningen in dit domein, in samenwerking met 7 andere marktspelers, verder zal ontwikkelen. Iets wat de zichtbaarheid van Elia en 50Hertz alleen maar ten goede komt.

Elia's raad van bestuur

Na de buitengewone algemene vergadering van 13 januari 2011 telt Elia voortaan 14 bestuurders. De raad van bestuur stelde die dag namelijk 2 nieuwe bestuurders aan: **Steve Stevaert**, die Publi-T vertegenwoordigt en **Miriam Maes**, in de hoedanigheid van onafhankelijk bestuurder (onder voorbehoud van een positief oordeel van de CREG). Hoewel het niet meer nodig is om Steve Stevaert voor te stellen (hij was voorzitter van de SP.a, gouverneur van de provincie Limburg en was voorzitter bij Infrac, de overkoepelende organisatie van de Vlaamse zuivere DNB's) is dat niet het geval voor Miriam Maes. Ze is nochtans geen onbekende in het Europese energiewereldje. Ze werkte voor EDF en adviseert de Britse autoriteiten in hun plannen om minder energie te verbruiken in de overheidssector.

Nieuwe ARP's zoeken naar evenwicht

Als beheerder van het Belgische hoogspanningsnet waakt Elia de klok rond over het evenwicht tussen het verbruik en de productie van elektriciteit in België en een deel van het Groothertogdom Luxemburg. Een taak waarin we worden bijgestaan door ARP's. Maar wat weet je eigenlijk over dit drieletterwoord?

Evenwicht. Daar draait het dus om. Een *Access Responsible Party* of ARP kunnen we dan ook het beste omschrijven als een *evenwichtsverantwoordelijke*. Het gaat om een producent, een grote afnemer, een stroomleverancier of een *trader* die alles in het werk stelt om het kwartuurevenwicht van het aantal injecties, afnames of handelstransacties, waarvoor hij verantwoordelijk is, te bewaren.

Handel drijven

Inderdaad. Niet enkel fysische energie-injecties en -afnames hebben een invloed op het evenwicht. De verschillende marktspelers kunnen ook aan elkaar energie verkopen, transacties realiseren op de Belpex-beurs en/of energie importeren en exporteren van en naar Nederland en Frankrijk. Deze handelstransacties worden enerzijds door de producenten en leveranciers uitgevoerd, maar er zijn ook *traders*, die zich specifiek op deze activiteiten toeleggen. Dit zijn bijvoorbeeld financiële instellingen die tussenkomen in de commercialisering van elektriciteit. Een wereld in beweging zo blijkt, want het aantal traders komt en gaat.

Producers

In tegenstelling tot de traders gebeurt het niet zo vaak dat Elia een nieuw ARP-contract met een **producent** sluit. Daarom stellen we jullie graag voor aan enkele nieuwe ARP's van dit type.

T-Power is de ARP die de energie van de nieuwe STEG-centrale (425 MW), op de site van Tessengerlo, zal commercialiseren. *Enel Trade*, een grote Italiaanse energiespeler, beheert binnenkort de energie die door een gelijkaardige centrale (420 MW) op de site van Marcinelle, nabij Charleroi, zal worden geproduceerd. Ook *Electrawinds*, dat groene stroom produceert via windturbines, biomassacentrales en solarparken in ons land en ver daarbuiten, is sinds kort een actieve ARP. Het is de rol van Elia om deze nieuwe spelers optimaal te begeleiden.

Leveren

Een derde grote groep van evenwichts- of toegangsverantwoor-

delijken zijn de **leveranciers**. In 2010 werden er twee nieuwe spelers actief in dit segment. *Octa+*, vooral bekend van de tankstations en als verdeler van huisbrandolie, biedt nu ook elektriciteit aan. *Electrawinds Distributie* vult sinds kort de productie- en groothandelsactiviteiten van het moederbedrijf aan met de levering van elektriciteit aan eindklanten.

Momenteel zijn er een 60-tal partijen door Elia erkend als ARP en opgenomen in het register van toegangsverantwoordelijken. Zij verzamelen alle gegevens over productie en afname om zo de vooruitzichten op kwartuurbasis, de zogenaamde nominaties, voor de volgende dag – uiteraard in evenwicht – samen te stellen. Slagen zij er niet in dit evenwicht in *real-time* te handhaven, dan treedt het mechanisme van de onevenwichtsprijzen in werking. *

© Alles over ARP's en evenwicht: www.elia.be > Producten & diensten

Met Insurance onder de paraplu

Katia Goeman

Miranda Denayer

Tom Luyts

Om aan te tonen dat geen enkele dag dezelfde is bij de dienst Insurance hoeven Katia Goeman, Tom Luyts, Miranda Denayer en Marc David niet erg ver terug in de tijd... Het zware onweer dat op 14 juli 2010 over Wallonië trok betekende ook voor hen overvolle mailboxen en een roodgloeiende telefoon. "Nog geen dag na mijn vakantie stond ik al met een expert ter plaatse om de schade op te meten", vertelt Katia.

Incidenten als op 14 juli 2010 of in 2009 in Lint zijn gelukkig geen alledaagse koek voor het viertal. "Onze dagtaken zijn ingedeeld in drie grote pijlers: het beheer van de polissen, het opvolgen van schadegevallen en het beantwoorden van allerhande vragen over verzekeringen", somt Tom op.

Totaalpakket

Burgerlijke aansprakelijkheid. Verzekering van ons patrimonium (luchtlijnen en technische installaties). Arbeidsongevallenverzekering. Hospitalisatieverzekering. Ambulante zorgen. Verzekering van het wagenpark. Dit zijn de belangrijkste polissen die schuilgaan onder Elia's paraplu. "Ons team beheert deze contracten van a tot z, en dat betekent soms ook mee aan de onderhandelingsstafel schuiven", zegt Katia.

"Een groot deel van onze tijd gaat naar het opvolgen van schadegevallen veroorzaakt door derden", vertelt Miranda en ze haalt meteen een courant voorbeeld aan: een aannemer die een

ondergrondse kabel beschadigt door graafwerken. "Het is dan onze taak om achter een schadevergoeding aan te gaan en daarbij is het niet onbelangrijk om kort op de bal te spelen." Het zou niet de eerste keer zijn dat aannemers de zaak proberen te betwisten. Twee à drie expertises zijn dan geen rariteit. "In het ergste geval zijn wij genoodzaakt onze tegenpartij te dagvaarden", zegt Katia. "Momenteel zijn er een 30-tal dossiers hangende voor de rechtbank."

Het spreekt vanzelf dat Insurance rekent op de medewerking van andere departementen en dan in het bijzonder van de technische collega's. "Zij zijn onze ogen op het terrein", zegt Tom. "Ondertussen creëerden zij de juiste reflex om ons meteen in te lichten, de schade op te meten en – zeer belangrijk – foto's te nemen."

Voortdurend in beweging

Tien jaar geleden, bij de oprichting van Elia, werd de dienst enkel gerund door Katia en Tom. Pas in 2007 – toen het luik

'schadegevallen' werd overgeheveld van de technische secretariaten naar Insurance – werd Marc ingeschakeld. In 2009 werd het team nog eens versterkt met de komst van Miranda. Geen overbodige luxe zo blijkt. De evoluties die Elia onderging (wijziging in activiteiten en contracten) zorgen ervoor dat de risico's anders liggen dan voorheen en dus moet er heronderhandeld worden over sommige polissen. *

Marc David was helaas afwezig de dag van de fotoreportage.

Elia RE zeg je?

Na de beruchte 11 september 2001 werd het voor Elia quasi onmogelijk om zijn hoogspanningslijnen te verzekeren. Een oplossing voor dit probleem kwam er in de vorm van Elia RE, de Luxemburgse herverzekeringsmaatschappij. In de praktijk gaat Elia op zoek naar een verzekeringsmaatschappij die bereid is om een bepaald risico voor een beperkt percentage te verzekeren. Het resterende risico en de daaraan verbonden financiële gevolgen worden overgedragen naar Elia RE. Deze ontvangt uiteraard steeds een deel van de betaalde premie. Hebben we pech, zoals in 2009 en 2010, dan vergoedt Elia RE percentsgewijs de schade.

Als Elia en 50Hertz

In Elia Echo 49 stelden we je 6 van de 10 workstreams voor, die werden opgezet om de groep doorheen de overgang naar de nieuwe uitgebreide structuur te loodsen. Terwijl de meeste werkgroepen hun doelstellingen al hebben behaald en hun projecten met succes hebben afgesloten zoomen we nog een 2de keer in, nu op de 4 overblijvende projecten.

Market & System Integration – Dirk Biermann & Patrick de Leener

Algemene doelstelling van deze workstream: het coördineren van de realisaties met betrekking tot de systeem- en marktintegratie op het niveau van de groep. Rekening houdend met de omvang van de materie worden 5 subgroepen gecreëerd zodat alle relevante thema's aan bod kunnen komen, onder leiding van een 'Workstream Coordination Group':

- **Market Integration:** er werden gemeenschappelijke standpunten opgesteld voor lopende marktontwikkelingsprojecten;
- **Renewable Integration:** het delen van kennis tussen Elia en 50Hertz en de uitwerking van een *roadmap* voor de ontwikkeling tijdens de volgende 2 jaar;
- **Grid Control Cooperation (GCC):** integratie van Elia in GCC, een concept dat al door de 4 Duitse TNB's in de praktijk werd gebracht, met het oog op het vormen van een synergie op het niveau van de evenwichtsregeling van de verschillende zones;
- **Coreso:** actieve operationele betrokkenheid van 50Hertz in het technisch coördinatiecentrum, om op die manier een brug te slaan tussen de regio's CWE (Central West Europe) en CEE (Central Eastern Europe);
- **Energy / Ancillary Services Procurement:** identificatie van verschillende elementen in termen van producten en de markt in België en Duitsland, om de mogelijke toekomstige samenwerkingsterreinen te identificeren.

De leden van de workstream hebben gezorgd voor de operationele follow-up, zodat de resultaten van de verschillende projecten in de 2 ondernemingen kunnen worden geïmplementeerd en zodat na de overgangperiode een doeltreffende samenwerking wordt gewaarborgd.

Regulation – Pascale Fonck & Nadja Ballauf

Als gereguleerde ondernemingen willen 50Hertz en Elia het beste uit hun respectievelijk gereguleerd kader halen en de onzekerheden op dit gebied zo goed mogelijk beheren.

Deze werkgroep heeft ervaringen uitgewisseld over het Belgische en het Duitse gereguleerde kader. Het team heeft de *roadmap* inzake regulering opgesteld voor 50Hertz voor de komende 3 jaar samen met deze van Elia.

De deelnemers zijn ondertussen overeengekomen om in de loop van deze periode bijkomende uitwisselingen hierover te organiseren.

hand in hand werken (2/2)

Finance – Bert Maes, Uwe Herzfeld & Werner Kerschl

Sinds het begin van het project is de workstream 'Finance' een mooi staaltje van een doeltreffende samenwerking tussen Elia, 50Hertz en IFM¹. Elk van de 3 organisaties verzamelden hun specialisten van verschillende departementen om het project een zo breed en zo volledig mogelijk toepassingsgebied te geven... en om de vele taken binnen het project tot een goed einde te brengen: de implementatie van nieuwe boekhoudregels, een herziening van de maandelijkse rapportage-indeling, de voortdurende verbetering van de *cashflow*prognoses, een actualisering van de liquiditeitsbeheerprocessen en van de essentiële maatregelen voor belastingen en verzekeringen.

Een opdracht die met succes is volbracht dankzij de bijdrage van alle betrokkenen. Gefeliciteerd!

¹ IFM : International Fund Management, financiële partner van Elia bij de overname van 50Hertz.

50hertz

Risk Management – Harald van Outryve & Marco Nix

Duidelijke rollen en verantwoordelijkheden voor Risk Management op het niveau van 50Hertz definiëren. Deze consolideren in een charter dat is goedgekeurd door het auditcomité van Eurogrid International. De beleidslijnen vastleggen over de wijze waarop de risico's worden geïdentificeerd en behandeld. Dit waren de doelstellingen van de werkgroep. Bovendien werden het handvest en de richtlijnen van Elia aangepast om het Risk Management van Elia Transmission af te stellen op het niveau van de groep.

De daadwerkelijke uitvoering van de conclusies van deze werkgroep werd toevertrouwd aan de Risk Manager van 50Hertz, **Marco Nix**. Er werd overeengekomen dat er in de maand april 2011 een eerste lijst met strategische risico's en de bijhorende actieplannen aan het auditcomité van Eurogrid International wordt voorgelegd.

De samenwerking in het kader van de uitvoering van de doelstellingen van deze workstream was succesvol en zorgde voor nauwere banden tussen Elia et 50Hertz.

Het gaat duidelijk om een win-winsituatie waarin beide kunnen genieten van elkaars ervaring met risicobeheer. De projecten van deze werkgroep werden op 12 januari formeel afgesloten.

Corporate Social Responsibility

De tijd dat het in de economische wereld volstond om kwaliteit te doen rijmen met rentabiliteit ligt ver achter ons. Tegenwoordig verwachten wij van een onderneming dat zij bovenop haar hoofdopdracht ook echte maatschappelijke verantwoordelijkheden op zich neemt. CSR (MVO) of Corporate Social Responsibility (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) hoor je dan ook meer en meer weerklinken.

De 3 P's

Duurzame ontwikkeling is een omvangrijk begrip en net daarom is het begrip CSR moeilijk te definiëren. Om het toch eenvoudig te houden: alle initiatieven die uitgaan van ondernemingen en die verder gaan dat wat er wettelijk van hen wordt verwacht. Deze initiatieven hebben te maken met 3 thema's, de befaamde 3 P's: mensen (*People*), planeet (*Planet*) en winst (*Profit*).

Concreet komt CSR neer op bijvoorbeeld de verwezenlijkingen van de onderneming op het vlak van innovatie en ondernemerschap, gezondheid en veiligheid, transparantie, milieubescherming, enz.

Ingewikkelde materie

CSR integreren in de manier waarop een onderneming werkt, gebeurt niet in een handomdraai. Vooruitdenken, ondernemen en vernieuwen zijn onontbeerlijk. In feite moet de onderneming voortdurend kunnen luisteren naar de maatschappij en de zorgen ervan, maar ook naar haar eigen stakeholders (klanten, partners, ...), die soms tegengestelde belangen en verwachtingen hebben.

Zo moet Elia bijvoorbeeld op zoek naar een evenwicht tussen enerzijds het enthousiasme voor hernieuwbare energie als gevolg van

de algemene milieubewustwording en anderzijds de stabiliteit van het net dat niet altijd de intermitterende productie-eenheden kan integreren waarvoor aanvragen worden ingediend.

Doing well by doing good¹

Een onderneming die zoveel inspanningen levert om actief mee te werken aan de ontwikkeling van de maatschappij, terwijl zij ook nog winstgevend blijft en werkzekerheid biedt aan haar medewerkers, het lijkt bijna te mooi om waar te zijn! Kan de zakenwereld zich werkelijk bezighouden met ethiek?

Ja, want behalve het ideaal biedt deze gang van zaken ook een massa concrete voordelen voor de onderneming. Zij zorgen vaak voor een veel hoger rendement op investering dan andere methodes.

Ten eerste kan de onderneming via deze aanpak vooruitlopen op de

verplichtingen die de maatschappij haar zou kunnen opleggen en kan zij sociale, ecologische, juridische risico's en deze op het vlak van haar imago voorkomen. Wat de milieufactor betreft, kunnen met deze aanpak de kosten voor de inzet van de middelen of de productie van afval worden beperkt. Wie vernieuwing en onderzoek zegt, zegt ook een betere kwaliteit, dienstverlening en toegevoegde waarde. Al deze inspanningen leiden tot een betere reputatie van de onderneming en tot haar differentiatie op de markt, wat dan weer rechtstreeks inspeelt op haar economische en financiële prestaties.

Kortom, de ondernemingen van morgen zijn waarschijnlijk deze die er vandaag aan werken om deze nieuwe dimensie op te nemen in hun manier van functioneren. Een thema waarover je vermoedelijk nog veel zal horen bij Elia. *

¹ Het goed doen door goed te doen

Het nieuwe Energy & System Management, eenvormig met de markt

Binnen de nieuwe directie Energy en System Management van Frank Vandenberghe zien wij vandaag twee managers van het vroegere Transmission. Waarom voegde men het NCC en Energy Management (EnMan) toe aan de vroegere Customer&Market-organisatie, en hoe zien Patrick De Leener en Wim Michiels hun nieuwe verantwoordelijkheden?

Elia doet een beroep op een aantal 'systeemdiensten' (denk aan reservevermogens), levensnoodzakelijk voor het evenwicht. Deze diensten organiseren is onze troef, en dit vergt een gigantisch budget en moeilijke onderhandelingen. "Met **Energy Management** willen wij het gehele plaatje afdekken dat daarbij komt kijken, inclusief het beheersen van steeds meer hernieuwbare energie, én die ondersteunende diensten internationaler maken. Misschien kunnen wij er als transmissienetbeheerder méér voor onszelf uithalen." legt **Patrick De Leener** uit.

Evenwicht

Het kettingproces dat daarbij komt kijken weerspiegelt zich in de organisatie van EnMan:

"**Architecture** (o.l.v. **E. Spire**) staat in voor het conceptuele: hier willen wij nieuwe producten en diensten ontwikkelen die aan onze behoefte qua evenwicht voldoen. Ook het onevenwichtstarief wordt hier ontwikkeld. **Implementation & Contracting** (o.l.v. **F. Carton**) zal vervolgens instaan voor het projectmatige, transversale implementeren van die nieuwe concepten, en tevens voor het aankoopproces."

"Uiteindelijk worden de aangekochte systeemdiensten naar behoefte ingezet door de collega's van het nationaal controlecentrum (NCC). Tot slot is er dan **Operations** (o.l.v. **M. Aparicio**),

dat zich toespitst op de cijfers: alles dient correct te worden bijgehouden en afgerekend, zowel in euro's als in megawattuur, intern én extern. Ook de technische kwaliteit van het evenwicht wordt hier bewaakt" rondt **Patrick** af.

Exploiteren op de limiet

Ook voor **Wim Michiels** van het NCC biedt de overstap een meerwaarde. "Het NCC beheert het fluxnet (380-220kV), de grenstransfers en de operationele marktwerking, die hebben allemaal een internationale dimensie. Om het evenwicht tussen productie en belasting te garanderen, doen wij een beroep op de systeemdiensten en de efficiënte werking van marktmechanismen. Het is dus een logische stap om dichterbij de nieuwe collega's te zitten".

"Het net wordt vandaag meer en meer door de marktpartijen gebruikt om (internationale) transacties af te sluiten. Wij exploiteren het dus steeds vaker tegen zijn limieten aan. Het verzekeren van de veiligheid van het net in deze internationale context blijft de uitdaging. Toenemende Europeese coördinatie (o.a. via Coreso)

► De wind, en meer bepaald het beheersen van steeds meer hernieuwbare energie, speelt een sleutelrol in de uitdagingen waar Wim, Patrick en hun equipes het hoofd aan bieden.

is een noodzaak. Als wij de netveiligheid willen blijven garanderen met een verdoordreven integratie van renewables, moeten wij investeren in technische expertise en het maken van goede voorspellingen over nettoestanden. Laten we bovendien niet vergeten dat het NCC – met tools als het EMS, het toekomstige systeem dat alle dispatchingprocessen ondersteunt en emergencyprocessen die elke crisis kunnen doorstaan – zich verder voorbereidt op een boeiende toekomst", aldus **Wim Michiels**. *

Kerst en oudjaar vier

De lichtjes van het synoptisch bord als feestverlichting, computerschermen om het aftellen naar het nieuwe jaar te volgen. Op de vraag: "Wat heb je met de eindejaarsfeesten gedaan?" hebben Silvio en André een ongebruikelijk antwoord...

24 december, 21 uur. Terwijl de meeste Belgen met de familie aan de kerstdis zitten, begint onze collega **Silvio Ferreira** (System Engineer) aan zijn dienst in het nationaal controlecentrum, samen met zijn collega **Raphaël Taelemans** (System Operator) die een uur later wordt vervangen door **Dimitri Laenens**. Een week later, terwijl wij de champagne ontkurken om het nieuwe jaar te vieren, waakt **André Deroanne** samen met **Jan Zels** over ons net.

Elektriciteitstransmissie kent geen pauzes. 's Avonds, 's nachts, in het weekend of op feestdagen kan het net enkel feilloos blijven

werken dankzij onze collega's van de controlecentra die de klok rond de stromen op het net controleren en die continu het evenwicht tussen elektriciteitsproductie en -verbruik garanderen.

Hoe is dit ietwat speciale kerst- en oudejaarsfeest verlopen? Waren er incidenten te melden?

Silvio: Wat mij betreft niet. De extreme weersomstandigheden bezorgden mij echter heel wat problemen om tijdig op het werk te komen en om de volgende ochtend weer thuis te geraken! Bovendien was het netbeheer, juist vanwege de sneeuw, de rest van de week al een zware karwei geweest.

André: Wij moesten een procedure voor ijsbestrijding starten op de lijnen tussen Villeroux en Tihange. Deze maatregel bestaat erin de lijnen op te warmen om de vorming van ijs te vermijden. Hiertoe moeten wij berekeningen maken om erop toe te zien dat de befaamde N-1-regel¹ wordt nageleefd. Op dit ene feit na was het werk niet echt anders dan op andere dagen.

Was het je eerste feestnacht in het controlecentrum? Valt het werken niet te zwaar als je weet dat iedereen aan het feesten is?

Silvio: Voor mij was het de eerste keer! Toen ik bij Elia begon, wist ik dat ik op feestdagen zou

moeten werken, dus ik aanvaard dat zeker. Zodra ik op het werk ben en in de werksfeer zit, heb ik er over het algemeen geen problemen mee.

André: Voor mij was het niets nieuws! Ik doe dit werk al 37 jaar. Ik werkte eerst op regionaal niveau en ben daarna naar het NCC overgestapt. Ik heb er dus al een paar feestdagen opzitten, maar dat gebeurt niet ieder jaar want wij wisselen af onder de collega's.

Dat is het nu net: hoe duiden jullie diegenen aan die tijdens de feesten moeten werken?

Silvio: Wij stellen een rooster voor de wachtdiensten op aan de hand van een welbepaalde cyclus van 9 weken. Aan het einde van het jaar zien wij op wiens schouders de feestdagen 'vallen'. Als het om iemand gaat die het jaar daarvoor al voor de permanentie heeft ingestaan, dan spreken wij natuurlijk onder de collega's af.

André: In ons vak zijn teamspirit en solidariteitsgevoel van essentieel belang. Wij proberen altijd onderling de beste oplossing te vinden.

Silvio: Het paradoxale aan deze teamspirit en collegialiteit is dat wij uiteindelijk bijna nooit samen werken! Wij komen elkaar enkel tegen tijdens de dienstaflossing.

¹ Regel volgens welke het net normaal moet kunnen functioneren zelfs wanneer het een belangrijk element verliest.

” In ons vak zijn teamspirit en solidariteitsgevoel van essentieel belang.

André Deroanne, System Engineer

“

en in het nationaal controlecentrum...

Hoe reageert jullie omgeving op deze werkdagen buiten de gewone werkuren?

Silvio: Dat is niet altijd vanzelfsprekend. Ik heb een jong kindje en het viel mijn vrouw en mijn omgeving wat moeilijk om te aanvaarden dat ik er niet bij zou zijn op kerstavond. Maar zoals bij elk beroep zijn er voordelen en ongemakken...

André: Wij hadden de gewoonte aangenomen om met de kinderen het kerstfeest de avond ervoor of erna te vieren wanneer ik op die dag moest werken. Het klopt dat je wat organisatie nodig hebt om het gezinsleven te sturen wanneer je 's nachts werkt.

Heb je het kerst- of oudejaarsfeest op een of andere manier gevierd met de collega's ter plaatse?

André: Ik heb de overgang naar het nieuwe jaar niet op een bijzondere manier gevierd...

→ Silvio Ferreira

Silvio: Wij hadden met onze collega van het regionaal controlecentrum afgesproken om elk een bepaald gedeelte van een feestmaal mee te brengen. Wij hebben een tafel tussen de 2 controlecentra geplaatst zodat

wij de eventuele alarmsignalen in de gaten konden houden en wij hebben de maaltijd samen opgegeten op de ogenblikken waarop het werk dat toeliet. Een wat ongewone feestmaaltijd dus. *

Waken over het net is teamwerk

Zowel in het weekend als op feestdagen tref je in het nationaal controlecentrum van 21 uur tot 7 uur de volgende mensen aan:

Een **System Operator** die hoofdzakelijk toeziet op het evenwicht van het net en de marktaspecten (toewijzing en matching van de intradaygates, contacten met de marktspelers en producenten,...).

Een **System Engineer** die het elektriciteitsnet op nationaal en internationaal niveau in het oog houdt door zich te concentreren op de aspecten 'veiligheid van het net en bevoorradingszekerheid'. Buiten de kantooruren is hij het eerste contactpunt voor de verschillende regionale controlecentra.

Bovendien kan in geval van een groot incident een **ingenieur van wacht** worden opgebeld.

Onze collega's van de regionale controlecentra waken eveneens de klok rond over het net. **Raymond Bosquée, Maxime Crépin, Jean-François Castenetto, Frank Leysen en Rudi T'Jaecx** hadden dienst op kerstnacht. Bij de overgang van oud naar nieuw waren dat **Philippe Grimont, Laurent De Cooman, Jan Smolders, Hans Vander Bauwede en Peter Martens**.

Bedrijfsportefeuille 2011:

Elia bereidt zich voor op de uitdagingen van morgen

"Meng een flinke dosis vooruitziendheid met een portie in vraag stellen en een snuifje vernieuwing en roer stevig tot je het verwachte resultaat krijgt." Elk jaar volgt Elia dit recept, onder meer via de bedrijfsportefeuille, om tot *operational excellence* te komen. Een blik op het menu voor 2011...

De bedrijfsportefeuille wordt opgesteld onder leiding van het departement Enterprise Portfolio Management en omvat een reeks projecten, vaak gegroepeerd in programma's, die de door Elia vastgelegde sleutel doelstellingen moeten halen. Deze projecten worden bij een 1ste arbitrage aan het einde van het jaar geselecteerd op basis van specifieke criteria: toegevoegde waarde van het project (efficiëntie of impact op de bedrijfsrisico's), de middelen die nodig zijn om het project te verwezenlijken, ... In de loop van het jaar vindt een 2de arbitrage plaats om enkele extra projecten te selecteren.

Concreet

Als je de actualiteit aandachtig volgt en weet met welke uitdagingen Elia wordt geconfronteerd, dan zullen de programma's in de bedrijfsportefeuille 2011 jou niet verbazen.

- Het programma *Market Integration* omvat de projecten in verband met de ontwikkeling en harmonisering van de marktmechanismen op Europees niveau. De marktkoppeling van de zone CWE (*Central West Europe*)

werd onlangs uitgebreid tot de zone NWE (*North West Europe*), waardoor er nu 9 deelnemers zijn (zie Elia Echo 49). De gangbare mechanismen moeten dus worden aangepast en er moet een nieuwe werking worden uitgedokterd om deze situatie optimaal te beheren.

- Ter voorbereiding van de nieuwe tarieven in 2012 leggen wij de laatste hand aan de berekeningsprincipes die zullen worden aangenomen, bereiden wij het dossier voor dat ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de federale regulator, passen wij de *settlement tools* aan, ... van de projecten die in het programma *Regulation* zijn vervat.
- De ondersteunende diensten, waardoor Elia de frequentie en de spanning kan behouden en het evenwicht en de congesties kan beheren, moeten worden aangepast om beter aan de ontwikkelingen van de markt en van de 'technologieën' (gedecentraliseerde productie, ...) te beantwoorden. Het programma *Ancillary Services* pakt deze problematiek aan.
- Het invoeren of aanpassen van een reeks informatica-toepassingen die onder meer bij het onderhoud van installaties worden gebruikt, behoren tot het programma *Informatisatieplan*

Asset Management of IPAM. Bijvoorbeeld: de tool 'Mobile Deployment' (zie Elia Echo 48), de tools om snijdingen te plannen, enz.

Projecten buiten de programma's

Naast deze programma's zijn er onafhankelijke projecten die tot doel hebben specifieke interne processen te verbeteren, de risico's te beheren waarmee Elia te maken kan hebben of Elia voor te bereiden op de uitdagingen van morgen. Een paar voorbeelden:

- de voorbereiding op een mogelijke wijziging van het federaal technisch reglement;
- de denkoefening over de gevolgen die de invoering van een elektriciteitsgrens met Duitsland heeft op onze processen en tools;
- de invoering van een nieuw systeem voor het verzamelen van gegevens in de stations (DANNA);
- ... *

© Meer info op e-link onder
Our Company > Enterprise Portfolio Management.

2010 was een schitterend jaar!

Eerst en vooral: gefeliciteerd! Jullie volhardingsvermogen loonde de moeite. Met een frequentiegraad van 1,7 en een ernstgraad van 0,01 behaalden we in 2010 onze beste veiligheidsresultaten ooit.

Slechts 3 arbeidsongevallen met een totaal werkverlet van 26 dagen. Een ware ommekeer na de negatieve trend in de periode 2005-2006. Wij bevestigen én overtreffen hiermee de uitstekende cijfers van 2007 en 2009.

Een dagelijkse strijd

Een 500-tal collega's-technici is dagelijks aan het werk in een industriële omgeving waar het gevaar als het ware om elke hoek kan schuilen. De behaalde resultaten vragen een algemene en continue inspanning, een doorgedreven professionalisme en een hoog veiligheidsbewustzijn van zowel het personeel als van het management vragen.

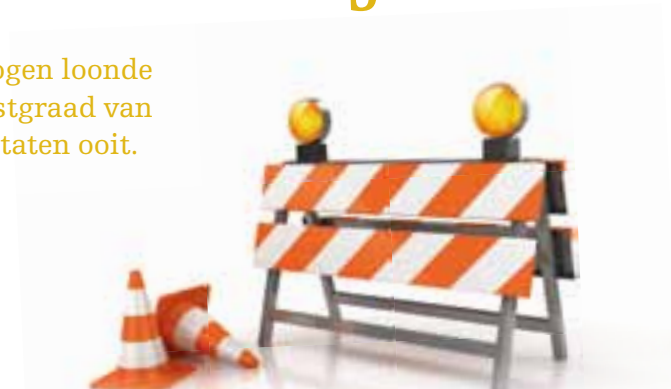
Onze aanpak – om zowel de intrinsieke veiligheid van onze installaties als de operationele veiligheid systematisch en op basis van een dynamisch risicobeheerssysteem te verbeteren – rendeert. De goede resultaten zijn het levende bewijs dat we met zijn allen de industriële complexe en onderling sterk verbonden activiteiten goed beheersen. De toch wel ernstige schierongevallen/incidenten van het afgelopen jaar en een eerste arbeidsongeval in 2011 houden

ons echter met beide voeten op de grond. Uiteraard werden deze keer op keer grondig geanalyseerd en helpen ze ons om de processen, procedures en werkmethodes bij te sturen en uiteindelijk nog beter én veiliger te maken.

Gegrond

"Elk ongeval is er één teveel." Het lijkt een strenge en ambitieuze visie maar het is zeker terecht. Het voorkomen van zelfs de *banalste* ongevallen biedt immers de beste verzekering om een ernstig arbeidsongeval te voorkomen. De gevolgen van een kleine onoplettendheid of een onschuldige valpartij kunnen onverwacht ernstig zijn. Via concrete acties en campagnes (zoals orde en netheid in onze industriële installaties, werkplaatsen én kantoorruimtes) lijkt dit principe, meer en meer in al onze departementen door te sijpelen.

De veiligheidsresultaten van de voorbije jaren tonen ook aan dat Elia met deze benadering zijn plaatsje verdient tussen de veiligste industriële ondernemingen in België, en zelfs in Europa. Reden te meer om met permanente aandacht en inspanning de

De **frequentiegraad** of het aantal ongevallen per miljoen gepresteerde uren wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{aantal arbeidsongevallen met werkverlet (> 1 dag)} \times 1.000.000}{\text{aantal uren blootstelling over het jaar}}$$

De **ernstgraad** of het aantal kalenderdagen werkverlet per 1000 uren wordt als volgt berekend:

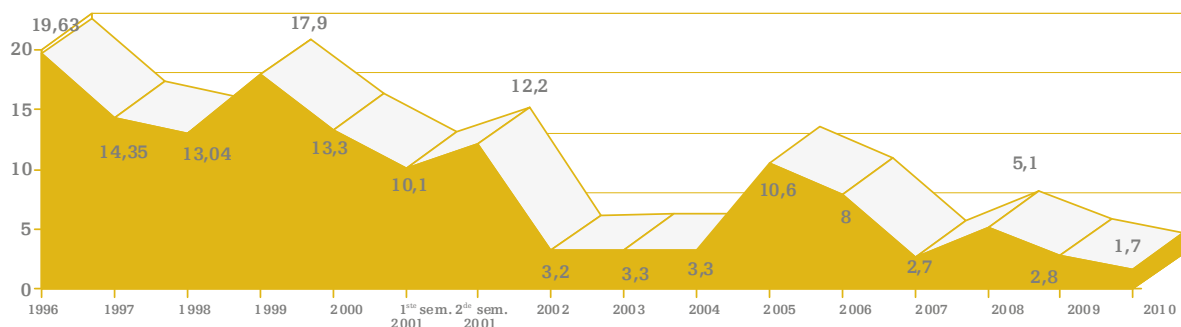
$$\frac{\text{aantal kalenderdagen arbeidsongeschiktheid} \times 1.000}{\text{aantal uren blootstelling over het jaar}}$$

Op deze manier kunnen de veiligheidscijfers van ondernemingen – onafhankelijk van hun grootte – met elkaar worden vergeleken.

regels, procedures en instructies nauwgezet en met een voldoende kritische, alerte en open blik toe te passen en onze handelingen op de reële en mogelijks gewijzigde situaties af te stemmen.

Als we er nu met zijn allen in slagen om deze veiligheidshouding blijvend toe te passen, op het werk én thuis, zitten we definitief op het juiste pad waarbij veiligheid een tweede natuur is, in woorden én daden. *

Evolutie van de frequentiegraad

“Sesam, open u...”

Elia Fonds brengt recreatie voor iedereen

Zich inschrijven in een sportclub, een frisse neus halen in het bos, even aan de realiteit ontsnappen tijdens een opvoering... Voor ons is het niets bijzonders. Toch lijkt het recht op ontspanning voor heel wat mensen niet zo vanzelfsprekend. Het Elia Fonds spant zich daarom in om de deuren naar ontdekking en verwondering wagenwijd open te zetten.

In 2009 selecteerde de jury van het Elia Fonds maar liefst 21 verenigingen die financiële steun kregen om een project te kunnen realiseren met als doel: iedereen laten genieten van vrijetijdsbesteding. Elk jaar gaat er op die manier in totaal € 250 000 richting goede doelen. Terwijl de laureaten van 2010 op 9 december 2010 hun prijs officieel in ontvangst mochten nemen op een plechtigheid, ontmoette Elia Echo de bezielers van twee vernieuwende projecten die in 2009 werden erkend.

Het bos anders ontdekken

Het bos van Anlier is met zijn 7 hectaren één van de grootste

beboste oppervlakten van ons land. Het ligt naast een pittoresk Ardens dorpje met dezelfde naam. In deze groene oase huist het CRIE (Centre Régional d'Initiation à l'Environnement) van Anlier, één van de 11 centra van dit type die het Waalse Gewest heeft opgericht. “In onze infrastructuur organiseren wij activiteiten rond thema's zoals het bos ontdekken, milieubewust verbruiken en duurzame voeding”, verduidelijkt **Dominique Renoy**, coördinator van het centrum.

Dankzij de steun van het Elia Fonds kon een toegankelijkheidsproject worden verwezenlijkt dat de natuur openstelt voor personen met beperkte mobiliteit. “Voor kinderen uit het buitengewoon onderwijs hebben wij een concept uitgewerkt en voorgesteld waarbij zij het bos via zintuiglijke ervaringen leren kennen”, legt Dominique uit. Hoe dat concept ineen zit? Zij ontdekken al spelend

de vormen, texturen, kleuren, geluiden, geuren en smaken in de natuur. Dieren waarnemen bij hun bezigheden en ernaar luisteren, natuurlijke elementen herkennen en indelen door ze aan te raken, een boomstam leren kennen door hem te betasten, de geuren van bloemen, de reuk van paddenstoelen, de smaken van wilde planten ontdekken... Eén blik op de vrolijke gezichtjes van de deelnemers op de foto's die tijdens deze activiteit zijn genomen volstaat om te bewijzen dat het programma heel wat enthousiasme losweekt.

“Anderzijds hebben wij de natuurontdeckingsactiviteiten voor gezinnen aangepast voor mensen met verschillende zintuiglijke beperkingen”, voegt hij er nog aan toe.

Dit project is slechts één van de talrijke activiteiten die het CRIE van Anlier voorstelt, want het concentreert zich niet uitsluitend op het toegankelijk maken van vrijetijdsbesteding voor iedereen. “Dit jaar starten wij een proefproject met de scholen over het thema voeding. Ons doel? Schoolrefters

► Een handje toesteken op een evenement, een cursus poëzie, een Zumbales, ... De Ithakamedewerkers kiezen zelf welke activiteiten ze willen beoefenen.

→ Het bos: een wereld van waarneming en ontdekking die dankzij het CRIE van Anlier toegankelijk is voor iedereen.

uitbouwen die duurzame voeding aanbieden. Zo moedigen wij het verbruik van milieuvriendelijkere en gezondere producten aan". Wij wensen hen nu al heel veel succes!

Op PAD met Ithaka

Een beetje te vroeg kloppen we aan in de Kaaistraat 35 in Oostende. Tijdens WOII werd op dit adres de Belgische goudvoorraad schuilgehouden, vandaag staan coaches **Ellen Paesbrugge** en **Griet Dehamers** van de vzw Ithaka er ons op te wachten. Ook medewerkster **Mieke Vandepitte** is van de partij en stelt meteen gerust: "beter te vroeg dan te laat".

Ithaka is een *coachingcentrum* en werkt daarmee iets anders dan een klassiek dagcentrum. Het PAD²-project – *Persoonlijke Assistentie bij Dingen die je wilt Doen* – is daar een voorbeeld van. Binnen de vzw wordt ook niet gesproken over personen met een beperking, maar over *medewerkers*. Mieke is één van hen. "Dinsdag- en

donderdagmiddag help ik in een rustoord met de was en het koffiemoment. Op vrijdag verzorg ik paarden op een boerderij en de overige dagen ben ik aan de slag bij Ithaka. Om de 2 weken staat ook een les aquagym op het programma." Met de hulp van de PAD²-coaches kreeg Mieke – net als de 18 andere medewerkers – de kans om zelf haar unieke rol en betekenis in de maatschappij in te vullen. Met de nadruk op ZELF.

De medewerkers komen namelijk zelf naar de coaches met de vraag over iets wat ze willen doen. Een cursus digitale fotografie of poëzie. Een heus carnavalsfeest. Een toneelvoorstelling bijwonen. Helpen in de naburige supermarkt of heupwiegen tijdens een zumbales. "Zij vragen, wij draaien. Althans dat proberen we", zegt Ellen. "Wij gaan op zoek naar een antwoord op hun vraag *in de maatschappij*."

"Inderdaad", treedt Griet bij. "De medewerkers sluiten zo vaak mogelijk aan bij activiteiten buiten onze voorzieningen." Zo hebben Ellen en Griet het deze zomer voor

elkaar gekregen om enkele medewerkers in te schakelen als vrijwilliger op de Oostendse Paulusfeesten. Zowel Ellen als Griet rekent dit evenement onder één van de mooiste verwezenlijkingen. "Er heerste een echt samen-horigheidsgevoel. Ze droegen een T-shirt van de organisatie en hadden een backstagepasje rond de hals, net als iedereen."

In het begin worden ze geruggensteund door hun coach, maar al snel kennen ze zelf de weg naar het zwembad, of weten ze welke bus te nemen. Ook ter plaatse wordt gezocht naar ondersteuning voor de medewerkers. "Er waren eens wegenwerken op weg naar het zwembad, waardoor de busroute was omgeleid", vertelt Mieke. "Mijn vriendin Katrien en ik hebben toen naar de coach gebeld en we zijn er met hun aanwijzingen toch geraakt. Alleen jammer dat we te laat waren en een deel van de oefeningen hebben gemist."

Ithaka prijst zich gelukkig met de hulp die het krijgt van vrijwilligers, stagiairs en het Elia Fonds. "Door jullie steun hebben we een extra coach kunnen inschakelen om onze medewerkers nog beter te kunnen bijstaan", zegt Ellen. "Er is echter nog werk aan de winkel, en dan vooral om de visie van PAD² verder te verspreiden in België." Elia draaghen alvast een warm hart toe. *

Door jullie steun hebben we een extra coach kunnen inschakelen!

Ellen Paesbrugge, Ithaka

Een zee van energie

Golven, eb en vloed, stroming en temperatuurverschillen. Ondanks het feit dat de oceanen barsten van de energie, werd het zilte nat jarenlang overschaduwed door wind en zon. Al ligt de nadruk hier wel op 'werd'....

Waterenergie komt langzamerhand uit het vergeethoekje van de duurzame energiebronnen tevoorschijn. Volgens een recent rapport van de *European Ocean Energy Association* (EU-OEA) moet het tegen 2050 mogelijk zijn een vermogen van 188 GW uit de Europese zeeën te tappen. Dat komt overeen met een capaciteit van ongeveer 100 kerncentrales en is goed voor 15 % van de Europese energiebehoefte. Geschat wordt ook dat met elke MWh die wordt opgewekt uit oceanenergie 300 kg CO₂-uitstoot kan worden vermeden.

Tegen 2050 zou het mogelijk zijn een vermogen van 180 GW uit de Europese zeeën te tappen, een capaciteit van ongeveer 100 kerncentrales.

Diep in de zee

De oceaan zelf kan zorgen voor vier soorten hernieuwbare energie, maar Europa richt vooral zijn pijlen op **golfenergie** – het opvangen van de energie van de oppervlaktegolven op de oceaan. Met speciale energieconvertoren kan de op- en neergaande beweging van de golven omgezet worden in mechanisch vermogen en elektriciteit. In Nederland en Noorwegen staat **blauwe of osmotische energie** bovenaan de agenda. Dat betekent zoveel als elektrische stroom opwekken door

het gecontroleerd mengen van zout en zoet water.

Op plaatsen met een groot getijverschil is het mogelijk om energie op te wekken uit de verplaatsende watermassa: **getijdenenergie**. Het zeewater passeert dan bij de eb- en vloedbeweging een stuwdam met ingebouwde generatoren. Het gebruik van **thermische energie** of OTEC (afkorting van het Engelse *Ocean Thermal Energy Conversion*) is voorlopig nog onontgonnen terrein. Hier wordt gebruik gemaakt van het temperatuurverschil tussen het oppervlaktewater en de diepere lagen van de oceaan om elektriciteit op te wekken.

De weg is lang

Stroom uit de zee is constant en betrouwbaar – de zee is immers voortdurend in beweging. De technologieën klinken aannemelijk en de cijfers ambitieus, al is de eindmeet daarmee nog niet bereikt. Er is een gezamenlijke inspanning nodig van zowel de privé- als de overheidssector. De technologie moet op punt worden gesteld en dat betekent extra geld voor onderzoek. De elektriciteitsnetwerken

moeten verder worden ontwikkeld om deze nieuwe input van stroom op te vangen. EU-OEA verwacht dat het uitbouwen van oceanenergie binnen de 10 jaar 26 000 directe en 13 000 indirecte jobs zal opleveren, maar die mensen moeten natuurlijk worden opgeleid. Ook de impact op het milieu moet worden onderzocht en gereguleerd.

16 landen, waaronder België, engageerden zich ondertussen al om het plan werkelijkheid te laten worden. Alvast een stap in de goede richting om dit project in de juiste 'stroomversnelling' te krijgen. De inspanningen van Elia voor de ontwikkeling van een *off-shore grid* in de Noordzee zijn dus zeker op zijn plaats. "Om het evenwicht tussen injectie en afname te bewaren is het zelfs een voordeel om meer verschillende natuurlijke energiebronnen te hebben", zegt **Hubert Lemmens** (Innovation and Knowledge Management). "Hoe meer diversificatie, hoe gelijkmatiger de globale beschikbaarheid. Zoals in een aandelenportefeuille is spreiding hier ook een middel om het risico op tekort aan energie te beperken." *

© Meer weten?

Raadpleeg dan de *European Ocean Energy Roadmap 2010-2050* van EU-OEA op <http://www.eu-oea.com/>

IDENTIKIT

16 juni 1972: Thierry ziet het levenslicht in Reet.
 1996: hij behaalt zijn rechtendiploma aan de Katholieke Universiteit Leuven.
 1996-2002: een kleine 6 jaar werkt hij als advocaat, voornamelijk voor de bouwsector en specialiseert zich in milieu en stedenbouw.
 2002: maakt een carrièreswitch naar Elia, waar hij kan putten uit zijn vroegere werkervaring.

Thierry D'hoore
 jurist bij Legal

Een vaste waarde

Ondernemend. Empathisch. Verantwoordelijk. Integer. De waarden van Elia stromen als het ware door Thierry's aders. Niet omdat dat zo hoort, maar omdat hij zich geen andere *way of life* zou kunnen voorstellen.

Wat houdt het takenpakket van een jurist bij Elia in?

Een bedrijf als Elia is voortdurend in beweging, zo ook mijn job. In mijn beginperiode was het een hele uitdaging om constant te switchen tussen de aankoopdossiers, vergunningen, verplaatsings- en bouwdoossiers, schadeclaims, ... Deze brede achtergrond helpt om ons vandaag meer te focussen op onze eigen 'specialiteiten'. Die van mij zijn milieu, de klantendossiers en hernieuwbare energie.

Wat kunnen we ons daarbij voorstellen?

Dat gaat van bodemsanering over groenestroomcertificaten en de financiering van de onderzeese kabel tot de aansluiting van afnemers en producenten. Ik werd ook nauw betrokken bij het EWIS¹-project. De toen verworven kennis over de Europese energieregels komt ons nu van pas bij de omzetting ervan.

Zijn er bepaalde projecten die je speciaal zijn bijgebleven?

Zeker. Een periode die ik niet snel zal vergeten, is de 3 à 4 jaar noeste arbeid aan het aansluitingsdossier. Of de beursgang in 2005 en de overname van 50Hertz. Ik vond het leuk om mijn tanden te zetten in zulke grote en succesvolle

dossiers, al is dat geen criterium. Kleinere dossiers zijn ten minste even belangrijk. De aanleg van een luchtlijn is voor Elia een mooi project. Een mening die niet altijd wordt gedeeld met de persoon wiens huis wordt overspannen. Koppig onze voet tussen de deur steken helpt ons op dat moment geen stap vooruit. *Empathie* daarentegen... De mensen het gevoel geven dat we ons bewust zijn van onze impact op hun leven, maar hen ook het 'waarom' op een transparante en *integere* wijze uitleggen. Op die manier een lijnversterking zonder verdere rechtszaken uit de brand slepen, noem ik zonder meer een succesverhaal – met als voorbeeld de lijn Wondelgem-Nieuwe Vaart, waarvan het aanplakbiljet nog altijd in mijn bureau prijkt.

Wat spreekt je zo aan in Elia?

Elia spoort me aan om voluit te gaan en te groeien in datgene waar ik goed in ben. Ik weet ook dat de inspanningen die ik voor Elia en mijn collega's *onderneem* wederzijds zijn.

Warmmee houd jij je bezig in je vrije tijd?

Met Elia. Ik ben al enige tijd, samen met **Jean-Jacques Lambin**,

verantwoordelijk voor de organisatie van onder meer de Ronde van Vlaanderen. Een mooi initiatief en ook een andere manier om veel nieuwe collega's te leren kennen. Verder houd ik ook van muziek en lezen. Momenteel ben ik verdiept in het boek 'Congo' van **David van Reybrouck**, dat een nieuw licht op de geschiedenis van dat land werpt. Een echte aanrader als je 't mij vraagt. *

¹ *European Wind Integration Study* bepaalt de maatregelen die nodig zijn om tegen 2015 de toenemende windproductie op een bedrijfszekere wijze te kunnen ontvangen en bij de consument te brengen.

Energie. Economie en politiek.

Jean-Pierre Hansen, voormalig ondervoorzitter en gedelegeerd bestuurder van Electrabel, en **Jacques Percebois**, directeur van het 'Centre de Recherche en Economie et Droit de l'Énergie' van de universiteit van Montpellier, maken de balans op van 20 jaar veranderingen en omwentelingen in de energiesector: technologische ontwikkelingen, machtsverhoudingen tussen landen, gedrag van de markspelers, beleidsbeslissingen...

Op basis van een economische analyse van de sector en van het Europese beleid en van tal van becijferde en institutionele gegevens stellen zij een leerrijk referentiewerk voor dat iedereen die van ver of dichtbij bij de energiesector betrokken is, zal boeien. *

Auteurs : Jean-Pierre Hansen, Jacques Percebois
Langue : Frans
Editeur : De Boeck
Publication : november 2010

Geïnteresseerd? Wij geven een exemplaar van dit boek in het Frans weg.

Stuur vóór 15 maart een mail naar com.elia@elia.be met het antwoord op deze vraag:

Tot welke raad van bestuur trad Jean-Pierre Hansen in april jongstleden toe? Veel geluk!

Wedstrijd voorbehouden voor actieve personeelsleden van de Elia groep. De deelnames van de winnaars van de wedstrijden uit de 2 vorige nummers van Elia Echo komen niet in aanmerking.

Manger aux frais de la princesse ne signifie pas forcément que l'on soit littéralement invité à la table du Palais Royal. Faire quelque chose (manger, voyager) aux frais de la princesse, c'est bénéficier de quelque chose (un repas, un séjour) payé par une personne riche, une entreprise, les impôts, ... sans devoir ouvrir son propre portefeuille. *

princesse : prinses
frais : kosten
littéralement : letterlijk
impôt : belasting
pantoufle : muiltje

Winnaars van de wedstrijd in Elia Echo 49

Stress staat voortaan niet meer in het woordenboek van **Xavier Cailliet** (Emperor), **Saskia Haillez** (Emperor), **Filip Heremans** (Schaarbeek), **Dany Leroy** (Gouy) en **Kenneth Van den Bossche** (Lochristi). Omdat ze zonder problemen de 7 verschillen in de campagnefoto's vonden, wordt hen een anti-stresspakket toegestuurd. Proficiat!

Herve Deconinck (Lendeledede) en **Jean-François Goffinet** (Prater) wisten ons te vertellen dat de Thorntonbank 20 km lang is. Correct! Zij kunnen het boek 'Reuzen in de wind' van **Jan Strubbe** binnenkort een plaatsje in hun bibliotheekkast geven. *

Nieuwe wedstrijd:

groene vingers

De dagen worden langer. Het winterzonnetje krijgt meer en meer kracht. Steeds meer planten komen in bloei en de tuin ruikt weer lekker fris. Of het weer nu meezit of niet: de lente is in aantocht!

Hét moment om de handen uit de mouwen te steken: snoeien, onkruid wieden, afgestorven plantenresten en bladeren opruimen, het gras bemesten, de tuin opfleuren met kleurrijke voorjaarsbloeiërs, ...

Heb je nog net dat laatste duwtje in de rug nodig om de snoeischaar en spade ter hand te nemen? Plaats dan snel de onderstaande letters in de juiste volgorde en sleep een letterlijk en figuurlijk *groene* tuinierset in de wacht. *

APRLPUA
FERGLEGONIE
WIENCETHV
NOHUCACIGCNTMRE
SAINLTNUTAIONSCTRACG

Stuur je antwoorden vóór 15 maart naar com.elia@elia.be.
 De namen van de 5 winnaars worden in de volgende Elia Echo gepubliceerd.

Wedstrijd voorbehouden voor actieve personeelsleden van de Elia groep. De deelnames van de winnaars van de wedstrijden uit de 2 vorige nummers van Elia Echo komen niet in aanmerking.

NIEUWKOMERS

1 december 2010

Gilles Brixy – Project Engineer – Civil Works Engineering – Asset Management

David Poncelet – Monteur grote netten – High Voltage Service Center Villeroux - Asset Management

Ik heb de naam 'Elia' voor het eerst zien staan op één van de bedrijfswagens. Even later zag ik een werkaanbieding op het internet. Voordat ik hier begon te werken, was ik elektricien in de bouw. Ik vind mijn nieuwe baan boeiend. De sfeer is uitstekend en er heerst een echte teamspirit. Mijn passie? Dat zijn mijn kinderen! Ik hou ook van wandelen, in de tuin werken en doe-het-zelven.

17 december 2010

Michaël Van Bossuyt – Market Analyst – European Market Integration Economic Framework Policies – Energy & System Management

4 januari 2011

Kevin De Roeck – Assistant Service Manager – Power Links Service Area Sud – Asset Management

Andres Jackers – 2de monteur zwakstroom grote netten – Power Links Service Center Merksem – Asset Management

Pieter Jammaer – Bediende boekhouding – Finance – Corporate Finance

Pieter-Jan Marsboom – Jong kaderlid – Implementation & Contracting – Energy & Systems Management

17 januari 2011

Hughes Blancke – Patrouilleur en monteur lijnen – Powerlinks Service Area Sud – Asset Management

Luciano Casagrande – Preparateur en verificateur computergegevens – Grid Support Informatisation – Asset Management

Rabia Zitouni – Monteur grote netten – High Voltage Service Area Sud – Asset Management *

Mogen we je voorstellen: het team van Eurogrid International

Eurogrid International, de dochteronderneming van Elia en IFM, mocht de voorbije maanden haar eerste medewerkers ontvangen in de kantoren aan de Cortenbergghlaan!

Wij heten onze nieuwe collega's **Sarah Leclercq** (Contract Professionnal), **Selma Haug-Adrion** en **Anne-Sophie Ronvaux** (vertaalsters) en **Ceriel Debra** (Internal Auditor) dan ook graag welkom.

Ann Koninckx, voorheen aan de slag in het Training Center van Elia, vervoegt het team als Office Assistant.

Wouter Geladé is manager van de organisatie en **Roel Goethals** is er CEO.

Gilles Brixy

David Poncelet

Michaël Van Bossuyt

Kevin De Roeck

Andres Jackers

Getrouwd

David Poncelet en Delphine Leger
1 december 2010

Els De Neef en Freek Couttenier
18 december 2010

Jong geweld

- **Aldo**, zoon van Roseta Salamone (Emperor)
13 oktober 2010
- **Lyssa**, dochter van Pascal Borny (Lochristi)
5 november 2010
- **Fenna**, dochter van Robin Van Thillo (Merksem)
9 november 2010
- **Emily**, dochter van Bert Dobbelaere (Schaarbeek)
13 november 2010
- **Chloé**, dochter van Nathalie Verbeke (Emperor)
14 november 2010
- **Brent**, zoon van Dieter Bouckaert (Emperor)
15 november 2010

- **Tibe**, zoon van Tom Delval (Merksem)
2 december 2010

- **Ferre**, zoon van Gunter De Weerd (Merksem)
5 december 2010

- **Julia**, dochter van Christophe Latour (Prater)
14 december 2010

Uit dienst

Jan Cocquyt, Vincent Florens, Ann Koninckx (nu Eurogrid),
Caroline Lambot

Met pensioen

Christian Massart

Overleden

Jean Claus, Marcel Raeymaekers

Van links naar rechts: Wouter Geladé, Ann Koninckx, Selma Haug-Adrion, Roel Goethals, Anne-Sophie Ronvaux, Sarah Ledercq en Cerial Debra.

Pieter Jammaer

Pieter-Jan Marsboom

Hughes Blancke

Luciano Casagrande

Rabia Zitouni

Vitaal in een wereld die vooruitgaat